

Schválením odvodu z reťazcov spravilo Slovensko prvý krok k znovunadobudnutiu potravinovej sebestačnosti. Uviedla to Gabriela Matečná, podpredsedníčka vlády a ministerka pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR (SNS). Slovenskí poľnohospodári, potravinári dostanú v budúcom roku historicky najväčšie prostriedky.

Odvod je prvým krokom k znovunadobudnutiu potravinovej sebestačnosti

Ministerka pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR Gabriela Matečná

Schválenie odvodu znamená, že budeme mať viac slovenských potravín. Potravín, ktoré sú plne pod kontrolou našej Štátnej veterinárnej a potravinovej správy i Ústredného kontrolného a skúšobného ústavu poľnohospodárskeho z poľa či maštale až na stôl. Znamená to ešte vyššiu kvalitu potravín pre slovenského spotrebiteľa.

Schválenie odvodu, ktorý prinesie do rozpočtu 70 až 80 miliónov eur spoločne s tzv. „Zelenou naftou“ vo výške 30 miliónov eur znamená, že slovenský agropotravinársky sektor získa budúci rok najväčšie prostriedky v histórii Slovenska. Zároveň sa tak slovenskí poľnohospodári dostanú na konkurencieschopnú úroveň voči svojim kolegom v okolitých členských krajinách.

Skončil sa čas sťažovania. Nastal čas, aby naši poľnohospodári a potravinári ukázali Slovákom, že investovať do slovenského agropotravinárskeho sektora sa oplatí. Všetky prostriedky z odvodu budú smerovať do poľnohospodárstva, potravinárstva a do vzdelávania a ochrany slovenských spotrebiteľov. Kontrolné inštitúcie agrozozortu sa vďaka ďalším financiám v roku 2019 zamerajú špeciálne na dovoz a ilegálny dovoz potravín, surovín a zvierat z krajín ako je Poľsko, Ukrajina či Maďarsko. Páchateľov, ktorí takto ohrozia slovenských spotrebiteľov, bude agrozozort tvrdo potíhovať.

Slovenská národná strana nedovolí, aby Slovensko bolo odpadkovým košom EÚ, ani

aby Slováci boli považovaní za spotrebiteľov druhej kategórie. Schválením odvodu sme spravili prvý krok k znovunadobudnutiu sebestačnosti Slovenska v potravinách.

Sebestačnosť vo výrobe cukru si musíme zachovať, ide o strategickú surovinu

Klesajúce ceny cukru a jeho dovoz z krajín mimo Európskej únie ohrozuje sebestačnosť Slovenska i pestovateľov cukrovej repy na Slovensku.

Cukor je najlacnejší za 11 rokov. Nelegálne podpory exportovaného cukru do EÚ. Dlhodobá nízka cena môžu odradiť slovenských pestovateľov a spôsobiť závislosť Slovenska od dovozu zo zahraničia.

Slovensko si musí sebestačnosť vo výrobe cukru zachovať, je to strategická surovina. Požiadala som preto Európsku komisiu, aby zasiahla na úrovni Svetovej obchodnej organizácie (WTO) voči niektorým veľkým producentom cukru ako napríklad Indii. Je nevyhnutné, aby sme sebestačnosť slovenského i európskeho trhu aktívne chránili voči poskytovaniu exportných podpôr, ktoré sú v rozpore s pravidlami WTO a deformujú trh s cukrom. Nadmerná produkcia cukru na export v týchto krajinách okrem toho spôsobuje vážne environmentálne problémy. Slovensko dokáže pokryť domácu spotrebu cukru vlastnou produkciou, čo vzhľadom na situáciu v iných krajinách nie je samozrejmosťou.

Európsky cukrovarnícky sektor sa dlhodo- bo nevie vysporiadať s aktuálnou prebytkovou situáciou a nízkymi cenami cukru vo svete a v EÚ. Cena cukru klesá od zrušenia kvót v októbri 2017 a dlhodo- bo je pod hranicou referenčného prahu 404 eur/t. Nízke ceny cukru a od nich odvíjajúce sa nákupné ceny cukrovej repy môžu odradiť pestovateľov od pestovania cukrovej repy, čo ohrozí zachovanie produkcie repného cukru vo viacerých členských štátoch EÚ. Na Slovensku je v súčasnosti 195 pestovateľov cukrovej repy, priemerná výmera je 100 ha.

Produkcia cukrovej repy na cukor v EÚ naopak stúpila v hospodárskom roku 2017/2018 na 142 miliónov ton, čo je najviac za 15 ro-

kov. Vyrobenej z nej bolo 21,1 miliónov ton cukru, teda medziročne o 26 % viac. Nadmerná produkcia cukru vytvára tlak na svetové ceny, ktoré klesli z 540 eur/t v októbri 2016 na 274 eur/t v auguste 2018 a teda na najnižšiu úroveň za 11 rokov. Svetová cena cukru sa v lete hýbala okolo 284 eur/t. Predpokladá sa, že produkcia cukru v EÚ v aktuálnom hospodárskom roku 2018/2019 poklesne o 1,9 milióna ton. Ceny cukru v únii však aj napriek tomu zostanú nízke práve v dôsledku veľkých svetových zásob.

Projekt Zelenej nafty podporí slovenské poľnohospodárstvo

Agrozozort predstavil podrobnosti systémového riešenia na podporu poľnohospodárskej výroby na Slovensku. Ide o projekt s názvom Zelená nafta, od ktorého si sľubuje najmä zvýšenie konkurencieschopnosti slovenských farmárov.

- Zavedenie koncepčného a systémového riešenia na podporu poľnohospodárskej výroby
- Podpora odvetví, ktoré sú náročnejšie na produkciu
- Zvýšenie konkurencieschopnosti slovenských farmárov, viac domácich potravín na pultoch

Projektom Zelenej nafty sledujeme udržanie prvovýroby na Slovensku, zníženie vývozu kľúčových komodít a tým aj zníženie salda zahraničného obchodu. Pomôžeme konkurencieschopnosti našich producentov potravín a tiež očakávame vyšší podiel domácich potravín na pultoch obchodov. Projekt Zelenej nafty pomôže tiež tomu, čomu hovoríme verejnoprospešné funkcie poľnohospodárstva ako napríklad úrodnosť pôdy, vododržnosť, dobrá klíma, zmiernenie následkov sucha a zabránenie erózii pôdy. Poľnohospodárstvo je sektor s veľkým multiplikatívnym efektom, čo má vplyv aj na ďalšie odvetvia ako napríklad strojárstvo, chemický priemysel, potravinárstvo, obchod alebo služby. Peniaze vložené do projektu Zelenej nafty sa teda Slovensku niekoľkonásobne vrátia.

Projekt „Zelenej nafty“ spočíva v uplatňo-

vaní vratky spotrebnej dane z minerálnych olejov, čo má vykompenzovať poľnohospodárom čas vynaložených nákladov na 1 liter nafty. Nepôjde o automatickú celoplošnú dotáciu, ale o podporu odvetví poľnohospodárstva, ktoré sú náročné na pestovateľské postupy, ako je špeciálna a špecializovaná rastlinná výroba a živočíšna výroba. Očakávaným efektom projektu okrem udržania prvovýroby je predpokladané zvýšenie zamestnanosti v regiónoch, ako aj zvýšenie potravinovej sebestačnosti a bezpečnosti.

Výška štátnej pomoci bude vychádzať z

normatívu spotreby motorovej nafty, čiže prevádzkových ukazovateľov nasadenia strojov a nákladových ukazovateľov. Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka (MPRV SR) už začalo zbierať údaje o poľnohospodárskej technike na území Slovenska so zameraním na zistenie jej vekovej štruktúry a dosahovaných ukazovateľov vybraných samohybných strojov. Výška štátnej pomoci bude vypočítaná zo súčiny maximálnej spotreby motorovej nafty a maximálnej výšky kompenzácie sadzby spotrebnej dane z plynového oleja pre danú komoditu. Ak teda napríklad

poľnohospodár pestuje hrušku obyčajnú na výmere 129 ha, pri stanovenom normatíve 244,78 l/ha a kompenzácii spotrebnej dane z plynového oleja vo výške 0,347 €/l dostane štátnu pomoc vo výške takmer 11-tisíc eur.

V rastlinnej výrobe bude podpora zameraná na pestovanie ovocia, zeleniny, konzumných zemiakov, strukovín, cukrovej repy, sóje, maku, ľanu, konope, chmeľu, koreninových a liečivých rastlín. V živočíšnej výrobe pôjde o podporu chovu hovädzieho dobytká, ošípaných, oviec, kôz, koní a hydiny.

Poplatky počas bežných ordinačných hodín odmietame

Ministerka zdravotníctva SR Andrea Kalavská

Ministerstvo zdravotníctva odmieta zavádzanie poplatkov počas bežných ordinačných hodín a pacientom garantuje bezplatnú zdravotnú starostlivosť z verejného zdravotného poistenia. Pre ekonomicky aktívnych ľudí prináša ale od nového roku novinku – možnosť objednania sa na konkrétnu hodinu prostredníctvom doplnkových ordinačných hodín. Ich zavedenie bude pre lekárov dobrovoľné, budú však len v obmedzenom rozsahu tak, aby zostalo garantované bezplatné poskytovanie zdravotnej starostlivosti. „Aj naďalej platí, že podmieňovanie zdravotnej starostlivosti či ošetrovania poplatkom, ktoré je plne hrazené z verejného zdravotného poistenia, považujeme za nesprávne,“ uviedla ministerka zdravotníctva SR Andrea Kalavská.

Doplnkové ordinačné hodiny

Doplnkové ordinačné hodiny majú zabezpečiť možnosť pre tých ľudí, ktorí sú ochotní uhradiť si vyšetrenie na konkrétnu hodinu. Majú zároveň zabezpečiť spravodlivosť v čakárňach bez predbiehania sa za peniaze. Ministerstvo zdravotníctva nepovažuje za správne, aby sa na konkrétnu hodinu objednávali pacienti počas klasických ordinačných hodín a odsúvali tak pacientov, ktorí čakajú na vyšetrenie. Rezort sa preto aj na základe požiadaviek verejnosti rozhodol zaviesť možnosť objednať sa na konkrétny termín ale spôsobom, aby sa to nijakým spôsobom nedotklo pacientov, ktorí čakajú na vyšetrenie v klasických ordinačných hodinách.

Chceme dať možnosť ekonomicky aktívnym ľuďom a zároveň nedopustíme, aby

akýmkoľvek spôsobom bola znižovaná dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre ľudí, ktorí nemajú záujem si priplácať za jej poskytovanie.

Ministerstvo zdravotníctva zároveň zdôrazňuje, že poskytovanie zdravotnej starostlivosti hradenej z verejného zdravotného poistenia aj naďalej zostáva bez poplatku a pacient v žiadnom prípade neplatí v ambulancii ani cent.

Jasne definované a kontrolované spoplatnenie mimo bežných ordinačných hodín považujem za riešenie pre všetkých, odbúrava korupciu v zdravotníctve. Nepoškodí tých, ktorí si poplatok dovoliť nemôžu, skôr naopak, v rámci limitov by mohli lekári vyšetriť viac pacientov. Zároveň uľahčí fungovanie v dnešnej hektickej dobe tým, ktorí nemôžu, alebo nechcú stráviť niekoľko hodín čakárňach.

Pre lekárov bude zavedenie doplnkových ordinačných hodín dobrovoľné. V praxi to bude fungovať nasledovne:

- rozsah doplnkových ordinačných hodín nebude môcť presiahnuť 30 percent schválených ordinačných hodín v kalendárnom týždni,
- počet ľudí vyšetrených počas doplnkových ordinačných hodín nesmie prekročiť 30 percent z celkového počtu osôb vyšetrených v predchádzajúcom kalendárnom mesiaci,
- doplnkové ordinačné hodiny môžu byť najskôr po 13.00 h,
- zdravotná starostlivosť musí byť poskytnutá najneskôr do 20 dní od objednania,
- doplnkové ordinačné hodiny sa netýkajú ambulantnej pohotovostnej služby ani zubnolekárskej zdravotnej starostlivosti.

Každý lekárik musí mať jasne na viditeľnom mieste zverejnené, kedy má ordinačné a kedy doplnkové ordinačné hodiny. Takisto cenník musí byť zverejnený na viditeľnom mieste. Na doplnkové ordinačné hodiny sa bude dať objednať len elektronicky a to z dôvodu, aby